

Bernal, 18 de juny de 1982

Estimat amic,

Després d'una llarga espera, vaig rebre la teva lletra signada per l'angoixa del moment que ens toca de viure com un malson. La follia, l'orgull, la sobergeria i qui-sap-lo van dur els déus de la guerra a perllongar l'absurd fins a quedar sadolls de sang. Per sort, i sense papes ni Déu que valguin, dins el cuiram indocte hi ha hagut alguns homes, inspirats per la raó, que es negaren a secundar una segona aventura bel·lica, i aleshores el Patton de via estreta es veié obligat a renunciar als carrecs de comandant en cap de l'exercit i de president de facto de la nació. A orient, tenien més dignitat, els caps militars: quan els clavaven una clatellada com aquesta, es buidaven el ventrell. En les guerres passades encara existien els consells de guerra. Ara, aquests generalets de pel·lícula nord-americana renuncien i, tan tranquils, passen a gaudir dels beneficis de la jubilació, en aquest cas amb dos sous, com si estiguessin en activitat, fins a l'hora de fer l'anec.

És evident que, a rel d'aquesta contesa, s'ha posat de relleu que qui talla el bacalla és qui té la força; que la guerra no la para ni el papa i que, com deia Brecht, les guerres només les perden els pobres. Fins ara hem tingut sang i llàgrimes; ara li tocara el torn a la suor, per tal de poder pagar el preu que ha costat la patriada i, naturalment, la substitució de les armes perdudes. És ~~clar~~ clar que ningú no pensa com es fa per suplir els homes perduts, de la mateixa manera que quan hom fa el calcul del cost del material de guerra perdut, ningú no fa esment de quin és el cost d'un home, dels homes...

No cal dir que ens sentim més alleujats, ara que hom ha parat el foc. Potser podem començar de mirar l'esdevenidor amb l'esperança posada en el retorn al tercer altre cop. Amén.

A "Art i Lletres" de l'AVUI ja hi vaig llegir la nota "J. Carbone, militant de la literatura infantil", on la Núria Ventura et posa pels núvols i fa referència al premi que t'acaben d'atorgar. Realment, enguany és el teu any. (que et sembla l'slogan) Visca! De moment, et felicito i et faig una abraçada, amb tots els de casa. A veure si per cap d'any encara ho podem celebrar tot fotent-nos una ampolla de Codorniu a ca l'Agut!

Suposo que ja deuries veure l'article sobre els Casals d'America a l'AVUI.

Que me'n dius, eh? Els de l'IPECC en van treure fotocopies i les van escampar.

Vam veure la inauguració del Mundial per TV i, com era d'esperar, l'efecte que va causar és que es tractava d'una festa netament espanyola, amb una exhibició de "los bailes regionales", entre els quals hi figurava la rotllana de la sardana. O sigui, que vam apareixer, una vegada més, com una "provincia española". Que hi farem?

Per tal d'anar arrodonint el projecte del retorn definitiu, he anat llençant les xarxes a la percaça d'una possible feina. Fins ara el gest que més m'ha commogut ha estat el d'en Vallverdú qui, si bé em va dir que era difícil d'aconseguir entrar a l'editorial full time, va assegurar-me que no em mancava feina de correcció, preparació d'originals, etc., d'una manera free-lance (Off the record: i que fins i tot, arribat el cas, potser podria oferir-me traduccions més ben pagades encara). La seva reacció ha estat la més positiva que he obtingut, fins ara, i la considero doblement valuosa pel fet de provenir d'una persona a la qual vaig conèixer personalment durant l'estada a Barcelona l'any 80. En canvi, d'altres editors amb els quals hi tinc tractes de feina i adhuc amicals de fa molts anys, es fan l'orni. Per llurs obres els coneixereu!

Per molt que maldo, no aconsegueixo de reprendre el ritme ni trobar el to habitual d'aquestes cartes. Penso, doncs, que més valdria que plegui i esperi la teva, carregada de comentaris.

Agraïm i valorem la vostra inquietud en aquestes hores que hem viscut amb el cor a la boca, sobretot per la sort que podia córrer el nostre noi, i amb l'anima adolorida per la sang vessada sense cap sentit.

Escriu aviat, eh? Records de la Isabel (me'ls acaba de donar ara per telefon, quan li he dit que us estava escrivint) i rebeu una abraçada del vostre